

## A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Petrik Péter ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, dr. Csapó Annamária ügyvéd (címe) által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű, II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen, személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2009. február 19. napján meghozott, 19.P.25.000/2007/16. számú ítélete ellen a felperes részéről 17., az alperesek részéről 18. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

### í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét megváltoztatja, és azt állapítja meg, hogy II.rendű alperes neve II. rendű alperes a ... -i adásában annak kijelentésével, hogy felperes neve felperes „szemét” vagy „főszemét”, megsértette becsülethez fűződő személyiségi jogát.

A II. rendű alperest eltiltja a további jogsértéstől.

Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 300.000 (háromszázezer) forint + áfa első- és másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak - külön felhívásra - 600.000 (hatszáz ezer) forint kereseti és fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

### I n d o k o l á s:

A felperes kereseti kérelmében annak megállapítását kérte, hogy az ... című lap ... napján megjelent „...” című cikkben, valamint a ...-én megjelent „...” című rovatban közzétettekkel az I-II. rendű alperes megsértette jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát. Ezen túlmenően kérte annak megállapítását is, hogy a II. rendű alperes a ... -i adásában tett kijelentéseivel, továbbá a ...-ral együtt írt ...-ban megjelent „...” című könyvben közzétettekkel, valamint a ... -i „...” című cikkben közöltekkel

megsértette jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát. A jogsértések miatt kérte az alperesek eltiltását a további jogsértéstől és nyilvános bocsánatkérés kinyilvánítására kötelezésüket mind az ... című lapban, mind pedig a cikket átvevő valamennyi sajtóorgánumban fizetett hirdetés formájában. Egyetemlegesen kérte kötelezni az alpereseket 5.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére is.

A felperes keresetében azt sérelmezte, hogy valótlanul ügynöki tevékenység folytatásával, az állambiztonsággal való rendszeres kapcsolat fenntartásával, az állambiztonsággal való együttműködéssel, besúgással és a kommunista rendszerben elkövetett jogsértésekben való részvétellel vádolták meg az alperesek valótlanul.

Az alperesek ellenkérelmükben a felperes keresetének elutasítását kérték. Előadták, hogy a cikk nem állította a felperesről azt, hogy ügynök volt. A közöltek azzal foglalkoztak, hogy az állambiztonsági szolgálat működését ún. hivatalos kapcsolatok segítették, akik a párt politikáját támogatták. Csupán két esetben történt tényállítás, a plakát levetetése és a spontán KISZ-titkárjelölt megbuktatása vonatkozásában, ezeket a tényeket a felperes nem is tette vitássá. Minden további közlés a szerző tudományos kutatói következtetése, értékelése, amiről a bíróság nem dönthet.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az I. rendű alperes által kiadott ... című lapban a II. rendű alperes által írt „...” című, ...-án megjelent cikkében

- olyan hamis látszat keltésével, hogy felperes neve alkotmánybíró korábban a ... rendszerváltást megelőzően az állampárt tisztségviselőjeként ügynöki tevékenységet végzett volna,

- olyan hamis látszat keltésével, hogy ekkor munkája során besúgói tevékenységet végzett volna,

- olyan hamis látszat keltésével, hogy felperes neve kollegiális kapcsolatban állt volna az akkori állambiztonsági szervekkel, részükre jelentéseket írt volna, vagy közvetlen utasításait hajtotta volna végre,

- annak a valós ténynek, hogy ő egy esetben a Kari Tanács ülésén egy adott személy KISZ-titkári jelölését felszólalásában politikai alapon elemezte olyan hamis színben való feltüntetésével, hogy ezt az állambiztonsági szervek intenciójára tette volna,

- annak valótlan állításával, hogy felperes neve ...-ban a kemény kéz politikájának alkalmazását követelte volna, az I., II. rendű alperesek megsértették a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogait. Kötelezte az I., II. rendű alpereseket, hogy elégtétel adásaként az ítélet rendelkező részének az ...ban megjelent cikkekre vonatkozó részét saját költségükön jelentessék meg az ... című lapban a perbeli cikkel azonos helyen és betűszedéssel, és a megállapított jogsértésért fejezzék ki sajnálkozásukat.

A megállapított jogsértések vonatkozásában az I. rendű alperest eltiltotta a további jogsértéstől. Kötelezte az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.000.000 forint tőkét. Ezt meghaladóan a keresetet az I. rendű alperes vonatkozásában elutasította.

Megállapította, hogy a II. rendű alperes azzal, hogy a ... -i adásában az ...ban megjelent cikk kapcsán

- valótlanul állította, hogy felperes neve besúgásban közreműködött volna,

- olyan hamis látszatot keltett, hogy ő ügynöki tevékenységet végzett volna, valamint

- kijelentette, hogy a felperes „szemét” vagy „főszemét” lenne, megsértette a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogait.

Megállapította továbbá, hogy a II. rendű alperesnek ...-ral együtt írt ...-ban megjelent „...” című műben a „...” című fejezetben (416-425. oldal)

- olyan hamis látszat keltésével, hogy felperes neve az állambiztonság részére „figyelést” végzett volna és jelentéseket írt volna, illetve ügynöki tevékenységet végzett volna,

- annak a való ténynek, hogy ő egy plakát levételére adott utasítást a ... egyetem jogi karának KISZ faliújságjáról, olyan hamis színben való feltüntetésével, hogy ez az állambiztonsági szervek utasítására történt volna,

- olyan hamis látszat keltésével, hogy a felperes egy kiállítás ügyében közvetlenül tájékoztatta volna az állambiztonság egyik tisztjét, valamint

- annak megalapozatlan állításával, hogy felperes neve a ... pártszervezetének egyik információs jelentésében a ...-csoport tevékenységéről írt volna,

a II. rendű alperes megsértette a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogait. A bíróság a megállapított jogsértések vonatkozásában a II. rendű alperest eltiltotta a további jogsértéstől. Kötelezte a II. rendű alperest, hogy elégtétel adásaként az ítélet jogerőre emelkedését követő 15 napon belül

- a ... adása vonatkozásában tett ítéleti rendelkezését saját költségén közöltesse a ... adásában a perbeli adással azonos napszakban és a megállapított jogsértésért fejezze ki sajnálkozását,

- a könyv vonatkozásában tett ítéleti rendelkezést nyilvános közlésre juttassa el a ...hoz, a megállapított jogsértésért kifejezett sajnálkozás közlése mellett.

Kötelezte a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 2.000.000 forint tőkét. Ezt meghaladóan a felperes keresetét a II. rendű alperes vonatkozásában elutasította. A perrel felmerült képviseleti költségekről úgy rendelkezett, hogy azt a felek maguk viselik. A tárgyi illeték-feljegyzési jog folytán le nem rótt illetékből a felperest 120.000 forint, az I. rendű alperest 60.000 forint, míg a II. rendű alperest 120.000 forint megfizetésére kötelezte a Magyar Állam javára, külön felhívásra.

Az ... -i cikkével kapcsolatosan az elsőfokú bíróság az ítélet indokolásában kifejtette, hogy korábban hozott jogerős sajtó-helyreigazítási ítélet nem minősül a személyiségi jogi per tekintetében ítélt dolognak, de érdemi bizonyítékként figyelembe vehető a Pp. 3. § (5) bekezdése alapján, mivel a bíróság tételesen megvizsgálta a sérelmezett közléseket érdemben, figyelembe vette azt is, hogy az I. rendű alperes a felperessel együtt tudomásul vette ezt a döntését és a helyreigazítási kötelezettségének eleget is tett.

Az ügynöki tevékenységgel kapcsolatos leírás tekintetében az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes érintettsége fennáll, mivel a funkcionáriusok állambiztonsági feladatok végrehajtására, figyelésre, jelentések írására történő „felhasználását” általánosságban írta le a cikk és a felperes személyét is funkcionáriusként azonosította. A több lehetséges érintett közül pedig bármelyikük élhet személyiségi jogi igényrel. Ezzel a közléssel az elsőfokú bíróság megítélése szerint olyan hamis látszat keletkezett, mintha a felperes is ügynöki tevékenységet végzett

volna, ezt azonban az alperesek nem tudták bizonyítani, ezért a jogsértést az elsőfokú bíróság megállapította.

A felperes állambiztonsággal fennálló rendszeres és kollegiális együttműködésére vonatkozó kijelentés valóságtartalmát az alperesek a perben nem bizonyították, sem a jelentések írását, sem pedig azt, hogy a felperes közvetlenül állambiztonsági munkatársa utasításait hajtotta végre, a perben nem igazolták.

A plakát levételével kapcsolatos kitétel vonatkozásában a kérelmet elutasította, ugyanis a rendelkezésre álló adatokból kitűnően a felperes ebben ténylegesen szerepet játszott, a cikk pedig nem keltett olyan hamis látszatot, hogy a felperes adta volna azt át közvetlenül az állambiztonságnak.

Az állambiztonsággal való együttműködés körében az elsőfokú bíróság megállapította, hogy ez a kifejezés nem lép túl azon a közlésen, hogy a pártállam gépezetében bizonyos tisztségek gépezetben való részvételt jelentenek. Konkrét együttműködési állítást ez a kijelentés nem fogalmazott meg, ezért ebben a körben a keresetet elutasította.

Az elsőfokú bíróság megítélése szerint nem adott alapot a jogsértés megállapítására az a közlés sem, miszerint a dékán helyettes tevékenységénél súlyosabban viselkedett a felperes. Ez ugyanis értékelést, véleményt tartalmaz és önmagában a téves vélemény sem ad alapot jogsértés megállapítására.

Azon közlés tekintetében, miszerint a besúgásban vagy a kemény kéz politikájának követelésében serénykedett a felperes, azt állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a besúgás kifejezés tudatos, előre elhatározott rendszeres együttműködést, közvetlen kapcsolatot jelent az állambiztonsági szervek irányába, ezt azonban az alperesek nem igazolták, nem is valószínűsítették és az sem nyert alátámasztást, hogy a felperes mikor követelte volna a keménykéz politikájának alkalmazását. Ennek megfelelően a jogsértést ebben a körben is megállapította.

A felperes által a személyes felelősség körében tett közlésekkel kapcsolatban előterjesztett kereseti kérelem vonatkozásában az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy közügyekre vonatkozó véleménynyilvánításról van szó, amely a közszereplők korábbi politikai tevékenységét, korábbi társadalmi rendszert bíráló megállapításokat tartalmazott. Véleménynyilvánítás szintjén kifejezhetőnek tartott olyan véleményt, hogy a korábbi rendszer pártállamában tisztséget viselő személyek tágabb értelemben részt vettek az egész rendszer működtetésében és az egész társadalmi rendszer elhibázott volt. Az is kritizálható, hogy a pártállam korábbi tisztségviselői mennyiben viszonyulnak önkritikusan tevékenységükhöz.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az állambiztonságiaknak való jelentés tényállítást tartalmaz, ennek valóságát az alperesek nem bizonyították, ezért az erre vonatkozó közlés is megalapozza a jogsértés megállapítását.

A renitens hangok elhallgattatása vonatkozásában előterjesztett keresetet nem találta alaposnak, mivel az véleményt fogalmazott meg. Kifejtette, hogy nem vitásan a felperes az érintett hallgatókkal beszélgetést folytatott, egy konkrét plakát levételére adott utasítást, ezért a közlés közszereplővel szemben a véleménynyilvánítás határain belül történő értékelésnek minősül.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint történelmi tevékenységhez méltatlan, bulvár ízü fordulatot tartalmaz a cikk az abban megnevezett személy politikai halálának okozása tekintetében, ennek valóságalapját az alperesek nem bizonyították. Kifejtette az elsőfokú bíróság, hogy az a körülmény, hogy egy jelöltet nem választanak meg KISZ-

titkárrá, aligha jelent súlyos, helyrehozhatatlan hátrányt, így nem lehet olyan módon értékelni, mintha a felperes bárkinek rendkívüli hátrányt okozott volna, mint ahogyan azt a szöveg sejteti.

Az I-II. rendű alperes nem lépte túl a véleménynyilvánítás megengedett határait a felperes szerepének felnagyítása körében sem, így ezt a kereseti kérelmet is elutasította.

Nem adott helyt az elsőfokú bíróság azon kereseti kérelemnek sem, hogy a cikk a felperest a jogi kar párttitkárának nevezte, valójában azonban az egész egyetem vonatkozásában volt választott párttitkár-helyettes. Ugyanis a felperes személyét érintő kitételek esetében ennek a pontatlanságnak valójában nem volt jelentősége. Ugyanakkor a tisztség megemlézése kapcsán, ahol jogsértést állapított meg az elsőfokú bíróság, azt ettől függetlenül megtette.

Az ... -i számában a ... rovatban megjelentekkel kapcsolatban az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az objektum dossziében való szereplés megemlézése nem tüntette fel hamis színben a tényeket, ezért jogsértés megállapításának nem volt helye.

A ... -i ... című műsorában elhangzottakkal kapcsolatban megállapította, hogy az az állítás, miszerint a felperes besúgásban vett volna részt vagy ténylegesen ügynöki tevékenységet végzett, sérti a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogait, mint ahogyan az is, hogy őt a II. rendű alperes szemétnek, illetve főszemétnek nevezte.

„...” című könyv ügynöki tevékenységre vonatkozó megállapításai körében az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy az ügynök kifejezés alatt az olvasó beszervezett személyt ért, aki jelentéseket ír, illetve jelentéseket tesz, utasításokat hajt végre. Ezeket a tényeket a felperes vonatkozásában a II. rendű alperes azonban nem tudta bizonyítani.

A könyv olyan hamis látszatot keltett, mintha a felperes az állambiztonsági szervek közvetlen felhívására adott volna utasítást a plakát levételére, és az is igazolta volna azt, hogy a felperes az állambiztonsági szervekkel szorosan, közvetlenül együttműködő személy lett volna. Ezt azonban a II. rendű alperes nem bizonyította a peres eljárás során.

Jogsértőnek ítélte a besúgással kapcsolatos könyvbeli állítást is, ugyanis szövegösszefüggésében a közlés alkalmas olyan hamis látszat keltésére, hogy a felperes besúgásban vett volna részt.

A II. rendű alperes nem tudta azt sem igazolni az eljárás során, hogy a kiállítás ügyében a felperes tájékoztatta az összekötő tisztet.

Nem adott helyt a felperes keresetének az elsőfokú bíróság a könyv azon állításával kapcsolatban, amely szerint a felperes saját elhatározásából az összekötő tiszt tájékoztatása nélkül is támogatta a ... elleni fellépést. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint nem keletkezett olyan látszat, mintha a felperesnek magának összekötő tisztje lett volna. Ezt a leírást lényegében egyezőnek ítélte az elsőfokú bíróság azzal az állítással, hogy nem az állambiztonság utasítására intézkedett a plakát eltávolításáról, hanem saját elhatározásából. Ez a magatartás pedig a véleménynyilvánítás szintjén kritizálható. A hangulatjelentéssel kapcsolatban az elsőfokú bíróság tényállításként értékelte azt a közlést, hogy a felperes ténylegesen nem, csupán a szervezeti részre vonatkozó részeket írta az információs jelentésben, így a felperesnek tulajdonított olyan megfogalmazásokat, amelyek esetében azok származását nem tudta bizonyítani.

A ... internetes portálon ...-án a II. rendű alperes által adott nyilatkozat vonatkozásában előterjesztett keresetet elutasította. Egyrészt, mert annak nem volt érdemi jelentősége, hogy a felperes párttitkár vagy választott párttitkár-helyettes volt, másrészt pedig maga a felperes is úgy nyilatkozott, hogy az információs jelentések szerkesztésében részt vett, az pedig, hogy valaki utóbb ezt hangulatjelentésnek írja le, nem lépi túl a véleményalkotás megengedett kereteit. Mindezeknek megfelelően állapította meg a jogsértést a Ptk. 81. § (1) bekezdésének a) pontja szerint, a b) pont szerint eltiltotta az alpereseket a további jogsértéstől. Mindhárom közlés, tehát az újságcikk, a televíziós közlés és a könyvben közzétettek miatt elégtételadásra kötelezte az alpereseket az ítélet rendelkező részének közlésével, ezen kívül kifejtette, hogy az elégtételt adó nyilatkozatnak tartalmaznia kell azt is, hogy az alperesek a megállapított jogsértésért sajnálkozásukat is kifejezik.

Az alperesek terhére megállapított jogsértéseket jelentős tárgyi súlyúnak ítélte az elsőfokú bíróság, az alapvető megállapításokat, amelyek a besúgásra, ügynöki tevékenységre, utasításra cselekvésre vonatkoztak, az alperesi oldal nem tudta érdemben bizonyítani. A felperes tényleges következményeket érintő, tartalmában meg nem cáfolt előadását alátámasztották a meghallgatott tanúk, egyrészt a felperes magánélete tekintetében, másrészt a felperes doktorrá avatásának halasztása vonatkozásában, illetve a rendezvényekről való távolmaradás tekintetében is. A körülmények mérlegelésével az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy az egyetemleges kötelezés nem megalapozott, mivel az I. rendű alperesnek nincsen köze a televíziós szerepléshez és a könyvhöz. Az összecszerűség tekintetében a kialakult bírói gyakorlatot figyelembe véve az I. rendű alperest 1.000.000 forint, a II. rendű alperest pedig 2.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezte. Késedelmi kamatot a tőkeösszegek után nem ítelt meg, mert erre vonatkozó kereseti kérelmet a felperes nem terjesztett elő. Ezt meghaladóan a felperes kártérítési igényét elutasította.

A perköltség viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdése szerint határozott.

Az elsőfokú ítélet ellen mind a felperes, mind pedig az alperesek fellebbezéssel éltek.

A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az alperesek felperesi kereset szerinti marasztalását kérte, másodlagosan a perköltség viselésére vonatkozó rendelkezés megváltoztatását és az alperesek elsőfokú perköltségben való marasztalását kérte. Felemelte a kereseti kérelmét a megítélt kártérítési összeg után járó törvényes késedelmi kamatra, 2007. május 18. napjától. Fellebbezése indoklásában kiemelte, hogy keresete nem egyes kijelentések jogsértő voltának megállapítására, hanem a cikkek és a nyilatkozatok felperes jóhírnevét sértő voltának megállapítására irányult. Az elsőfokú bíróság ítéletében pedig a jogsértés megállapítására irányuló kereseti kérelemnek teljes egészében helyt adott. Ugyanígy helyt adott az elégtételadásra irányuló keresetnek is. Az hogy az elégtételadás módját eltérően határozta meg, nem befolyásolja a kereseti kérelemnek való helyt adást. Mindezek alapján nem tartotta elfogadhatónak, hogy az elsőfokú bíróság ezen tények törvényes következményeit nem vonta le a perköltség vonatkozásában. A perköltséget a teljes felperesi pernyertességre figyelemmel, de a marasztalási összeghez igazodóan

kellett volna megállapítani a Pp. 81. § (2) bekezdése alapján. Álláspontja szerint a kereseti kérelem nem volt nyilvánvalóan eltúlzott. Az elsőfokú ítélet a kereset egyetemleges marasztalásra irányuló kérelmével szemben önállóan marasztalta az alpereseket, ami csak részben volt indokolt, mivel az ...-ben megjelentetett és a legsúlyosabb hátrányokat okozó két cikk az alperesek közreműködésével jött létre. Ezért álláspontja szerint helyesebb lett volna a nem vagyoni kártérítés egy részében egyetemlegesen marasztalni az alpereseket, míg a kizárólag II. rendű alperes által elkövetett jogsértések miatt megállapított további kártérítési összegben a II. rendű alperest önállóan. Álláspontja szerint bizonyítást nyertek az elsőfokú eljárásban azok az indokok, amelyek a nem vagyoni kártérítési igényt megalapozták és a kereset szerinti összecszerűséget is alátámasztották. Kitért arra, hogy a megítélt összeg nagysága a kártérítésnek sem a reparációs, sem a preventív funkcióját nem tudja betölteni. Hivatkozott a II. rendű alperes elsőfokú ítélet kézhezvétele után a ...ban tett nyilatkozatára.

Az alperesek fellebbezésükben az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását kérték. Megítélésük szerint az elsőfokú ítélet összességében helyesen értékelte a cikk, az interjú és a könyv tartalmát, lényegi mondanivalóját, tudományos jellegét, azonban a konkrét állítások, szövegrészek tekintetében ezzel ellentétes, helytelen következtetésekre jutott. Így az ítélet önmagának ellentmondó a döntő többségében hamis látszat keltés miatti megállapítás megalapozatlan. Fenntartották az elsőfokú eljárás során előadottakat. Hangsúlyozták, hogy a jelen per tárgya tudományos politikai vita, amelyben a bíróságoknak nem lehet szerepe. Az elsőfokú bíróság sem állapította meg a II. rendű alperesről, hogy valótlan tényről állított volna, kivéve a keménykéz politikájára és a besúgásban való közreműködésre vonatkozó kijelentéseket, tehát a szerző szóhasználata a felperesi tevékenység értékelése, kifejezésmódja keltett hamis látszatot az elsőfokú bíróság megítélése szerint, ami pedig ellentétes a cikk bevezetőjében kiemelt lényegi mondanivalóval. Előadták, hogy a szerző történész, tanulmányát levéltári források, korabeli BM parancsok, állambiztonsági dokumentumok alapján írta meg. Értékelése pedig tudományos következtetés, amely az Alkotmány 70/G. § (2) bekezdése alapján kívül esik a bíróságok hatáskörén. Kiemelték, hogy sem a cikk, sem az interjú vagy a könyv nem állította a felperesről, hogy ügynök lett volna, éppen az ellenkezőjét tartalmazta. Az alperesek szerint valamennyi hamis látszatkeltésnek minősített kijelentés véleményt, kritikát tartalmaz, nem valótlan tényállítást és kifejezésmódjában nem indokolatlanul túlzó véleményt, kivéve a szemét, főszemét kifejezéseket, amelyekért a II. rendű alperes többször elnézést kért. Kifejtették, hogy a ... békemozgalommal való leszámolás vitathatatlanul közügy, egy jelenlegi alkotmánybíróknak ebben való szerepvállalása szintén annak minősül. Az egykori pártállam funkcionáriusainak felelőssége társadalmi vita tárgya. A II. rendű alperes egy konkrét ügyön keresztül mutatta be az állambiztonsági, politikai és állami szervek egységét, a hatalomgyakorlás módját, az egyes szereplők eltérő magatartását. Kifejtették, hogy a felperes alkotmánybíróként nem függetlenítheti magát attól a pártbizottságtól, amelynek helyettes titkára volt és azoktól a bizalmas jelentésektől, amelyeket együtt jegyzett szerzőként a másik titkárral. A II. rendű alperes korabeli dokumentumok alapján valós tényeket írt le, és azokat alkotmányos keretek között a véleménynyilvánítás szabadságával élve minősített, értékelt. Ezeknek a véleményeknek hamis látszattá

nyilvánítása, jelentős tárgyi súlyú jogsértésnek minősítése, nagy összegű nem vagyoni kártérítéssel szankcionálása korlátozza a történelmi, politikai vitákat, a ma közhatalmat gyakorló személyek egykori tevékenységének feltárását. Az alperesek szerint a tudományos kutatási szabadság elsőbbséget élvez a felperes jóhírnév védelméhez fűződő jogával szemben, különösen, ha valótlan tényt nem állítottak róla. Bár a polgári per bíróságait ugyanezen tényállás alapján indított büntetőügyben hozott elsőfokú ítélet indokolása nem köti, mégis hivatkozott erre, amely az alperesi védekezéssel összhangban áll.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében kifejtette, hogy az alperesi nyilatkozatok nem véleménynyilvánítások, hanem tényállítások. Álláspontja szerint az alperesi cikk nélküli a tudományos cikk ismérveit, nem derül ki belőle, hogy milyen források alapján írta meg azt a szerző.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdésének megfelelően a felek fellebbezési kérelmeinek korlátai között bírálta felül, így a jogsértés megállapítása miatt előterjesztett és az elsőfokú bíróság által elutasított kereseti kérelmeket nem érintette.

A felülbírálat során megállapította, hogy a felperes fellebbezése nem alapos, az I. rendű alperes fellebbezése teljes mértékben, a II. rendű alperes fellebbezése nagyobb részben megalapozott a következők miatt.

Az Alkotmány 61. § (1) bekezdése kimondja, hogy a Magyar Köztársaság területén mindenki számára biztosított a szabad véleménynyilvánítás joga. Ugyanakkor az 59. § (1) bekezdése értelmében mindenkit megillet a jóhírnév védelméhez fűződő jog is.

A sajtóról szóló 1986. II. törvény szerint az Alkotmányban biztosított sajtószabadság mindenkinek jogot ad arra, hogy nézeteit a sajtó útján közölje, kifejtthesse azzal a korlátozással, hogy a 3. § (1) bekezdése alapján a sajtószabadság gyakorlása nem járhat mások személyhez fűződő jogainak sérelmével.

A Ptk. 76. §-a alapján a személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti a becsület megsértése is.

A Ptk. 78. § (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is, a (2) bekezdés értelmében a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít vagy híresztel.

A perben nem vitásan megállapítható volt, hogy a felperes alkotmánybíróként közszereplőnek minősül, ezért az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI. 24.) AB határozata alapján az átlagosnál nagyobb mértékben köteles tűrni a vele szemben megfogalmazott negatív véleményeket, kritikákat. Ugyanis a közszereplők tevékenységét érintő véleménynyilvánítás, értékítélet még akkor sem alapoz meg személyiségvédelmet, ha túlzó, felfokozott. Ugyanakkor valótlan és hátrányos megítélés kiváltására alkalmas tényállítás esetén a közszereplő is jogosult a személyiségvédelemre.

Az alperesek hivatkoztak az Alkotmány 70/G. § (1) és (2) bekezdésére, amelyek szerint a Magyar Köztársaság tiszteletben tartja és támogatja a tudományos és művészeti élet szabadságát, a tanszabadságot és a tanítás szabadságát. A tudományos igazságok

kérdésében dönteni, kutatások tudományos értékét megállapítani kizárólag a tudomány művelői jogosultak.

A Fővárosi Ítéltábla ezzel kapcsolatban csupán arra mutat rá, hogy a jogsértés módja és eszköze miatt senki nem mentesülhet a jogsértés megállapítása alól. Tehát önmagában az a hivatkozás, hogy tudományos kutatói vélemény közléséről van szó, nem eredményezi azt, hogy az írásban megnevezett személy nem érvényesíthet igényt az általa sérelmezett közlések miatt, és abban a bíróság nem foglalhat állást, amennyiben valótlan állításokat vagy való tények hamis színben való feltüntetését sérelmezi az érintett.

Az elsőfokú bíróság által alkalmazott sorszámozást követve a másodfokú bíróság az alábbiakat állapította meg a fellebbezéssel érintett közlések tekintetében.

Az I. rendű alperes által kiadott ... című lap ...-i számában megjelent, a II. rendű alperes által írt „...” című cikkben a szerző azzal foglalkozott, hogy a napjainkban napvilágra került ügynökbotrányok elfedik azt, hogy a ...-rendszerben a legtöbb besúgás nem az ügynökök, hanem az alkalmi, a társadalmi és a hivatalos kapcsolatok részéről érkezett. Ezt kívánta bemutatni a ... is megjelenő „...” csoport történetén keresztül. Az írás szerint az állambiztonság csak nyolc ügynököt tudott mozgósítani a „...”-békecsoporttal szemben, akik nem tudtak jelentős információt adni. A II. rendű alperes szerint sokkal fontosabbnak bizonyult a besúgások és megtorlások szempontjából egy szt-tiszt és a kilenc „hivatalos kapcsolat”, utóbbiak között megnevezte a felperest, aki ma alkotmánybíró, abban az időben pedig a jogi kar párttitkára (valójában: az egyetem párttitkár-helyettese). Ezt követően a cikk részletesen elemezte a ...-csoporttal kapcsolatban az egyetemen történeteket, és azzal összefüggésben a megnevezett „hivatalos kapcsolatnak” minősített személyek tevékenységét.

Ezen cikk vonatkozásában a Fővárosi Ítéltábla a következőket állapította meg.

A bizonyítási eljárás anyagaként rendelkezésre állt a felperes valamint az ... alperes között jogerősen lezárt sajtó-helyreigazítási per irata.

Az elsőfokú bíróság helytállóan fejtette ki azt, hogy a sajtó-helyreigazítási perben hozott döntés nem minősül „ítélt dolognak” a személyiségvédelmi eljárás szempontjából. A sajtó-helyreigazítási perben a soron kívüli eljárás során a sajtószervnek azonnal bizonyítania kell a sérelmezett sajtóközlemény állításainak valóságát, míg a személyiségi jogi perben szélesebb körű bizonyítási eljárás lefolytatására van lehetőség. A perbeli esetben a peres felek a sajtó-helyreigazítási perben becsatolt bizonyítékokon túlmenően további bizonyítékokat is csatoltak, amelyeket a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti mérlegeléssel együttesen értékelt a jogvita elbírálása során.

A felperes sérelmezte a cikkben azt a megfogalmazást, miszerint „a KISZ- és pártfunkcionáriusokat gyakorlatilag állambiztonsági feladatok végrehajtására, figyelésére és jelentések írására használta. Említettek tevékenysége tehát teljes mértékben kimeríti az ügynöki munka fogalmát” (1/a. pont). Álláspontja szerint ez a közlés azt tartalmazza, hogy tevékenysége kimerítette az ügynöki munka fogalmát, ezzel pedig azt a hamis látszatot keltette, hogy az állambiztonsági szerveknek ügynöki munkát végzett.

A másodfokú bíróság a kifogásolt mondat PK 12. számú állásfoglalás szerinti, szövegkörnyezetben történő értékelésével megállapította, hogy az írás éppen azt tette kritika tárgyává, hogy a ...-rendszerben az állambiztonság munkáját nem csupán az ügynökök segítették, hanem az úgynevezett alkalmi, társadalmi és hivatalos kapcsolatok. Utóbbiak közé sorolta a szerző a felperest is, aki egyetemi párttitkár-helyettes volt abban az időszakban. A sérelmezett mondat is kiemeli, hogy KISZ- és pártfunkcionáriusokat használtak lényegében állambiztonsági feladatok végrehajtására, így figyelésre, jelentések írására, ez a tevékenység pedig a II. rendű alperes szerint kimeríti az ügynöki munka fogalmát. A szöveg tehát nem azt állította, hogy a felperes az állambiztonság által beszervezett személy volt, hanem éppen elkülönítette az ügynököket és a pártfunkciót betöltő személyeket és szerepüket, mégpedig az átlagolvasó számára is érthető módon.

Mindezekből következően a cikk nem azt tartalmazza, hogy a felperes ügynök volt, ezért nem volt jelentősége a felperes által a fellebbezési eljárásban becsatolt, az ... által írt tájékoztatásnak, és nem is kelt ilyen hamis látszatot az írás, mint ahogyan azt az elsőfokú bíróság megállapította, hanem a szerző azt a következtetést fogalmazta meg, hogy a pártfunkcionáriusok által végzett tevékenység (figyelés, jelentések írása) megfelel az ügynöki munka fogalmának. Ennek megfelelően a jogvita elbírálásánál azt kellett megvizsgálni, hogy az alperesek kellő alappal állították-e ezt a felperes tevékenységéről. Ennek megítélésénél a Fővárosi Ítélőtábla a következőket vette figyelembe.

A sajtó-helyreigazítási perben becsatolásra került a ... által kiadott „Állambiztonsági munkában felhasználható operatív erők, eszközök és alkalmazott módszerek, hálózat szervezése” című tankönyv tartalmazza azt, hogy a parancsok, utasítások és szabályzatok alapján a hálózaton kívüli kapcsolatok körébe tartozik: a hivatalos kapcsolat, társadalmi kapcsolat, alkalmi (operatív) kapcsolat és személyes kapcsolat. Hivatalos kapcsolatnak minősült az a személy, aki az adott területen, vonalon vagy objektumban vezetői munkakörénél fogva kötelezően segíti az állambiztonsági szervek munkáját. A könyv szerint hivatalos kapcsolatok a meghatározott beosztásokat, funkciókat betöltő személyek, többek között párt- és tömegszervezetek vezetői.

Azzal is foglalkozott a tankönyv, hogy a hálózaton kívüli kapcsolatok jelentős szerepet töltenek be az állambiztonsági szervek bűnmegelőző tevékenységében. Mint operatív erők, hasznos segítséget nyújtanak az információszerzés, adatgyűjtés, az ellenőrzés és a bizonyítékszerzés folyamatában. Ezért felhasználásuk elengedhetetlen a feladatok eredményes végrehajtásában.

A könyv tartalmazza a belügyminiszter parancsát, amelynek értelmében az állambiztonsági szerveknek rendszeres munkakapcsolatot kell kialakítaniuk az illetékességi területükhöz tartozó intézmények stb. vezetőivel, akik beosztásuknál, hatáskörüknel fogva kellő áttekintéssel rendelkeznek az adott terület helyzetéről és készséget tanúsítanak az állambiztonsággal összefüggő adatok szolgáltatására, az operatív munkát elősegítő egyes személyi és tárgyi feltételek biztosítására.

Részletesen kitért arra is, hogy a hivatalos kapcsolattartóval való együttműködés elvei az egyenrangúság, a kölcsönös jó viszony, támogatás és tájékoztatás, továbbá a folyamatos, tényszerű kapcsolattartás.

Mindezek alapján megállapítható volt, hogy a felperes betöltött pártfunkciója alapján „hivatalos kapcsolatnak” minősült.

A becsatolt iratok alapján az is tény, hogy egyik készítője volt a pártbizottság számára írt bizalmas havi információs jelentéseknek. Ezekben a jelentésekben a becsatolt iratokból kitűnően az egyetemen felmerült ideológiai-politikai, kulturális, belpolitikai, gazdaságpolitikai kérdésekről adtak tájékoztatást havonta a pártbizottságnak.

Az ...-i ... jegyzőkönyve szerint fontosnak tartották a hallgatói kommunikációs csatornák rendszeres figyelemmel kísérését és tevékenységük évenkénti értékelését. Ezen feladat felelőisének többek között a felperest jelölték ki.

Az ...ban fellelhető és az iratokhoz csatolt intézkedési tervből és jelentésekből kitűnően az állambiztonság kiemelten foglalkozott a ...-csoport tevékenységével, és ezzel kapcsolatban felhasználták hivatalos és társadalmi kapcsolataikat, továbbá tájékoztatást adtak információikról az intézmény pártvezetésének.

A való tényeken alapuló következtetés, mint értékítélet, nem jelent hírnévrontást. Nincs jelentősége annak sem, hogy valaki ugyanazok tények alapján másokkal ellentétes következtetésre, álláspontra jutott. Az ilyen következtetés megengedett, ha nem önkényes, megfelel az ésszerű gondolkodásnak, a gyakorlati tapasztalatoknak és a logika szabályainak. Csak ellenkező esetben eredményez a közlés hamis látszatot.

A peradatokból kitűnően a „hivatalos kapcsolatnak” tekintendő felperes bizalmas jelentéseket készített, feladata volt a hallgatói kommunikációs csatornák figyelemmel kísérése, erre alapítottnan fogalmazta meg a II. rendű alperes azt az álláspontját, hogy ez a tevékenység lényegében az ügynöki tevékenységhez volt hasonló, ezzel azonban a II. rendű alperes közlése nem keltett hamis látszatot, mert írása valós tényekből levont következtetést tartalmazott, így az nem alapozza meg a személyiségi jogsértés megállapítását.

A Fővárosi Ítéltábla hangsúlyozza azt is, hogy a felperes közszereplőként az átlagosnál nagyobb mértékben köteles elviselni a vele szemben a korábbi időszakban folytatott politikai tevékenységéről kifejtett és valós alapokon nyugvó véleményeket, következtetéseket. A per tárgyát képező éles kritikát tartalmazó vélemény pedig nem haladja meg az alkotmányosan biztosított azon határokat, amit egy közszereplőnek tűnie kell.

A felperes azt is kifogás tárgyává tette a cikkben, hogy „rendszeres és minden jel szerint kollegiális kapcsolatban állt az állambiztonsággal, sok esetben elébe menve elvárásainak” (1/b. pont).

A Fővárosi Ítéltábla ebben a körben a fentiekben ismertetett bizonyítékokra, különösen az állambiztonsági szolgálat intézkedési tervére és a plakát levételével kapcsolatos jelentésre utal vissza, amelyek alapján a II. rendű alperes által megfogalmazott következtetésről, véleményről van szó, ami valós alapokon nyugszik. A felperes közszereplői minőségében köteles eltérni a korábbi időszakban pártfunkcionáriusként tanúsított magatartásáról kifejtett véleményt, amit a korabeli dokumentumok és az állambiztonságról szóló tankönyv és a belügyminiszeri parancs is alátámaszt.

A per tárgyát képezte a cikk azon közlése is, miszerint „... hivatalos kapcsolatként a besúgásban vagy a kemény kéz politikájának követelésében serénykedett”, továbbá az a rész, amikor a II. rendű alperes ... tevékenységére utalva fogalmazta meg: „azt is tudta, hogy hol van a határ a besúgás és az együttműködés között, szemben felperes neve” (1/e-g. pont).

A peradatokból kitűnően a felperes havonta információs jelentéseket készített az egyetem pártbizottsága részére. A II. rendű alperes erre alapította a besúgásra vonatkozó kijelentését. A Fővárosi Ítéltábla úgy ítélte meg, hogy a jelentések valós tényére tekintettel minősítette a felperes tevékenységét besúgásnak, tehát olyan következtetésről van szó, ami nem kelt hamis látszatot.

A kemény kéz politikájáról közöltek pedig olyan véleménynyilvánításnak minősülnek, amely nem ad alapot jóhírnévsértés megállapítására.

A cikk azt is tartalmazta, hogy „a beszélgetések hatásának felmérését a hálózati személyek végezték el, illetve a végrehajtó dékán és a kari párttitkár mint hivatalos kapcsolat „hivatalból” jelentette az állambiztonságnak” (1/h. pont).

A Fővárosi Ítéltábla ebben a körben visszautal az 1/a. pontban már kifejtettekre, és azon indokok alapján ezt a keresetet sem ítélte alaposnak.

A felperes által 1/j. pont alatt sérelmezett közlés szerint ... politikai halálát jelentette KISZ-titkárrá választásának megakadályozása.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a cikk szerzője idézte a végrehajtó bizottság ...-i ülésén a felperes által elmondottakat, miszerint a KISZ-titkár jelölt mögött információi szerint a jogi karon alakuló ...-csoport törekvései állnak. Ezen túlmenően pedig azt a véleményét közölte, hogy ez az érintett politikai halálát jelentette. A Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint II. rendű alperes ebben az esetben is a kutatásai során feltárt és okirattal igazolt tényekből levont véleményét közölte, ezért nincsen helye jóhírnévsértés megállapításának.

A ... -i adásában a II. rendű alperes által a besúgásban közreműködés és az ügynöki tevékenység tekintetében a Fővárosi Ítéltábla visszautal a kereset 1/a., e/, g/, pontja körében leírt álláspontjára. A felvétel alapján ugyanis megállapítható volt, hogy a műsorvezető a II. rendű alperessel folytatott beszélgetést az ... című lapban megjelent cikk apropóján folytatta és annak rövid összefoglaló ismertetésével vezette be, amelyből kitűnik, hogy a II. rendű alperes a felperesről nem állította, miszerint ügynök lett volna a ...-rendszerben, hanem azt róta a terhére, hogy párt tisztségviselőként nagyobb volt a szerepe, mint az ügynököknek.

Ennek alapján a felperes ezen kereseti kérelme sem volt megalapozott az 1/a. pontban foglaltakkal kapcsolatban leírtak miatt.

Ugyanakkor az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a II. rendű alperesnek az adásban tett azon kijelentése, miszerint a felperes „szemét” vagy „főszemét”, megsértette a felperes személyiségi jogát. A Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint azonban ez a közlés nem a felperes jóhírnév védelméhez fűződő jogát sértette meg, mivel nem valótlán tényállítás vagy való tény hamis színben való feltüntetése történt, hanem a felperes becsülete szenvedett sérelmet, a II. rendű alperes nyilatkozata ugyanis a felperes személyének társadalmi értékelését, megbecsülését, egyéni értékei elismerését érinti hátrányosan. Ennek megfelelően a Fővárosi Ítéltábla azt állapította meg, hogy a II. rendű alperes a felperes becsületét sértette meg az indokolatlanul túlzó, bántó és megalázó kifejezések használatával. Az a körülmény, hogy a II. rendű alperes elnézést kért az elhangzottakért, nem eredményezi a jogsértés megállapításának mellőzését.

Csupán megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy bár a felperes ezen nyilatkozat miatt is jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi joga megsértésének megállapítását kérte, azonban a bíróság a személyiségvédelmi igény előterjesztése esetén nincs kötve a felperes keresetéhez abban a vonatkozásban, hogy jóhírneve, becsülete vagy emberi méltósága szenvedett-e sérelmet.

A II. rendű alperes és ... által írt „...” című könyv közlései tekintetében a Fővárosi Ítéltábla a következőket állapította meg.

A IV/a. pont alatt azt kifogásolta a felperes, hogy a II. rendű alperes őt ügynöki tevékenységgel vádolta.

Mivel a könyv az ... cikkében írtakat ismételte meg, a Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint ebben az esetben sem valósított meg jogsértést a II. rendű alperes. Ugyanis nem azt állította a felperesről, hogy ügynök, azaz szervezett személy volt, hanem hogy pártfunkcionáriusként olyan tevékenységet folytatott, ami kimeríti az ügynöki munka fogalmát. Ezt a következtetését a II. rendű alperes az általa folytatott kutatás során szerzett okiratok tartalmára és a felperes pozíciójára alapította. Erre tekintettel a másodfokú bíróság ezt a keresetet sem ítélte alaposnak.

A felperes keresete kiterjedt a ...-plakát állambiztonság megkeresésére történő levetetéséről szóló közlésre is (IV/b. pont).

A II. rendű alperes ebben a körben arra hivatkozott, hogy a felperes maga is elismerte a büntetőeljárás során tett nyilatkozatában, miszerint a plakátot azért vetette le, mert arról parthatározat született. A sajtó-helyreigazítási eljárás során becsatolt iratok között szerepelnek azok a korabeli állambiztonsági dokumentumok, amelyek alátámasztják, hogy a ...-csoporttal kapcsolatos ügyet az állambiztonság irányította, annak kezelésére részletes intézkedési tervet dolgoztak ki, a jelentések között pedig szerepelt a plakátok levétele is.

Ebből következően sem valótlan tényállítás, sem való tények hamis színben való feltüntetése nem valósult meg, így a jóhírnévsértés megállapításának feltételei nem állnak fenn. A könyv szerzője a való tényeket állította egymás mellé, amelyekből kialakított véleményét, következtetését fogalmazta meg.

A IV/c. pontban megjelölt közlés (besúgás) tekintetében a Fővárosi Ítéltábla a fentiekben már kifejtette, hogy a tények tükrében megfogalmazott vélemény nem jogsértő.

A perbeli könyv azt is tartalmazta, hogy „a kiállítás ügyében ... (nem tudni, hogy ezen felperes neve vagy ... értendő) tájékoztatta ... (III/III-as tiszt) arról, hogy a jogi kar dékánja és párttitkára ...-én beszélgetést folytatott ... és ... IV. éves joghallgatókkal”.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a kijelentést tartalmazó forrást a II. rendű alperes szó szerint idézte, így az nem valótlan. Ezt követően csupán arra utalt, hogy nem tudható, hogy a szóba jöhető személyek közül valójában ki volt az ténylegesen.

Ez a közlés nem valótlan és a megfogalmazás nem tünteti fel hamis színben a valóságot, tekintettel arra, hogy ebben a körben a megnevezettek személye merülhetett fel, ezért a felperes ezen kereseti kérelme sem volt megalapozott.

A kereset IV/f. pont alatt sérelmezte a könyvnek azon részét, amely szerint a felperes által írt információs jelentés a ...-csoporttal foglalkozott.

A Fővárosi Ítéltábla nem értett egyet az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, hogy ezt megalapozatlanul állította a könyv szerzője. A II. rendű alperes becsatolta az iratokhoz

az egyetem végrehajtó bizottsága által a pártbizottság részére szóló ... információs jelentését, amelyet felperes neve és ... együtt készített. A könyvbeli idézet szó szerint tartalmazza a jelentésben foglaltakat. A jelentésben nem került feltüntetésre, hogy melyik részt melyik szerző készítette, a felperes ezzel kapcsolatos előadását nem igazolta, és mivel azon a felperes neve összeállítóként szerepel, nem tekinthető valótlannak a II. rendű alperes állítása, ezért a felperes ezzel kapcsolatos keresetét is elutasította a másodfokú bíróság.

A Fővárosi Ítéltábla a kifejtettek alapján csupán a felperes becsületének megsértését állapította meg (Ptk. 84. § (1) bekezdésének a) pontja), a jóhírnév sértés megállapítása iránti keresetét nem ítélte alaposnak.

A becsület megsértésével kapcsolatban a Ptk. 84. § (1) bekezdésének b) pontja szerint rendelkezett a II. rendű alperes további jogsértéstől való eltiltásáról.

Az iratokból kitűnően a felperes elégtétel adása iránti kérelmet (Ptk. 4. § (1) bekezdésének c) pontja) csak az ... című lapban megjelent cikk miatt terjesztett elő akként, hogy azt a lapban és a cikket átvevő sajtóorgániumokban jelentessék meg az alperesek.

A becsületsértés megállapítására a ... műsorában a II. rendű alperes által elmondottak miatt került sor, ezzel kapcsolatban azonban a felperesnek elégtételadás iránti kérelme nem volt, így arról a másodfokú bíróság nem rendelkezhetett.

A felperes nem vagyoni kártérítési igénye (Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pont, Ptk. 355. § (4) bekezdés) tekintetében a Fővárosi Ítéltábla azt állapította meg, hogy mind a felperes előadása, mind a tanúk vallomása azon jogsértőnek tartott közlésekkel összefüggésben számolt be hátrányos megítélésről a felperes magán- és közéleti viszonyaiban, amelyek vonatkozásában a másodfokú bíróság nem állapított meg jogsértést részben azért, mert való tényeket közöltek, részben azért, mert olyan következtetések, véleménynyilvánítások történtek, amelyeket a közszereplő felperesnek tűnie kell.

A megállapított jogsértés által okozott hátrányról sem előadás, sem bizonyítás nem történt. Erre figyelemmel a felperes nem vagyoni kártérítés iránti kereseti kérelmét sem találta alaposnak.

Mindezeknek megfelelően a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint megváltoztatta.

A másodfokú bíróság az elsőfokú és a fellebbezési eljárásban felmerült perköltségről a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint határozott.

A kereseti és fellebbezési illeték megfizetésére az Itv. 42. § (1) bekezdésének a) pontja, a 46. § (1) bekezdése és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján kötelezte a felperest.

A 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) bekezdése és a 4/A. § értelmében áfával növelt összegben kötelezte a felperest az alperesek részére fizetendő perköltségre.

Budapest, 2009. október 13.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.  
a tanács elnöke

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. . Győriné dr. Maurer Amália s.k.  
előadó bíró bíró

A kiadmány hiteléül:  
tisztviselő